

Verksamhetsplan 2022

Upplandsstiftelsen en organisation med långsiktighet och framtid – verksamhetsplan för 2022

2022 kommer förhoppningsvis kännetecknas av en återgång till en mer normal situation efter pandemin. Även om Upplandsstiftelsens verksamhet bara delvis påverkats negativt, har vår omvärld påverkats starkt av pandemin. Vi kan bland annat notera att Upplandsstiftelsens leder och naturområden nyttjas allt mer. Det finns en stark friluftstrend i samhället och många har för första gången klivit ut i naturen under pandemin. Upplandsstiftelsen vill möta det ökade friluftsinteresset genom att sänka trösklarna för utomhusvistelse. Detta kräver att Upplandsstiftelsen arbetar med aktiviteter och kommunikation riktad till både nya och gamla besökare och att vi upprätthåller den goda kvalitén vi har på leder och naturområden. Även de som besöker våra campingplatser och stugor ska uppfatta att det finns så mycket mer att göra och se i naturen. Vi har mycket att erbjuda och vi vet att det vi gör är mycket uppskattat.

2022 kommer att vara ett jubileumsår för Upplandsstiftelsen. För 50 år sedan, 1972 bildades Upplandsstiftelsen. Även om vårt grunduppdrag finns kvar har mycket hänt under dessa 50 år. Upplandsstiftelsen har bland annat gått från att vara en stiftelse till att vara en ideell förening, vi har fått ett tydligare uppdrag när det gäller friluftsliv och folkhälsa mm. Under året kommer 50 årsjubileet uppmärksammas på fler olika sätt med en mängd aktiviteter tillsammans med våra medlemmar och ägare dvs länets kommuner och region.

På extrastämman i december 2021 beslutades om en vision för Upplandsstiftelsen *"Upplandsstiftelsen är ledande i utvecklingen av ett tillgängligt friluftsliv i ett län med hållbara ekosystem och hög biologisk mångfald"*. Beslutet hade föregåtts av ett arbete i styrelsen med att formulera en vision som är utmanande men ändå möjlig att arbeta mot. Visionen kommer att ligga som grund för Upplandsstiftelsens verksamhet framöver. En del av detta arbete är en ny kommunikationsstrategi för Upplandsstiftelsen. Med den på plats finns en grund för vår kommunikation inklusive en rad konkreta åtgärder som kommer genomföras under 2022.

Upplandsstiftelsen ser ständigt över hur verksamheten kan bidra till social-, miljömässig- och ekonomisk hållbarhet idag och i framtiden.

Vårt arbete med social hållbarhet bygger på att stimulera till utomhusaktiviteter och belysa de positiva hälsoeffekterna som finns av att vistas i naturen. Det gäller i särskilt hög grad för barn, ungdomar och skolverksamhet. Upplandsstiftelsen kommer att utveckla utomhuspedagogikens möjligheter ytterligare och sprida ut positiva exempel. För att nå resurssvaga grupper riktar vi oss speciellt mot äldre, personer med funktionsnedsättning och utlandsfödda. Samarbeten med våra kommuner är grunden för all denna verksamhet.

För oss inom Upplandsstiftelsen är det dessutom naturligt att kombinera insatser riktade mot friluftslivet med arbetet med naturvård. Genom att besöka våra anläggningar, de naturområden Upplandsstiftelsen ansvarar för och våra vandrings- och kanotleder ges utmärkta möjligheter att också introducera och fördjupa förståelsen för biologisk mångfald. Ökad förståelse för biologisk mångfald och betydelsen av rika och unika naturmiljöer är inte minst aktuellt under 2022 i och det fokus som kommer sättas på FN mötet om biologisk mångfald (CBD COP15) i Kunming, Kina. Tanken är att mötet ska leda fram till ett globalt "Parisavtal" för biologisk mångfald under det kommande årtiondet. Oavsett vad man lyckas förhandla fram under FN-mötet kommer CBD COP15 att sätta biologisk mångfald på agendan, såväl globalt som lokalt.

Upplandsstiftelsen har en framträdande och unik roll när det gäller konkreta åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden, som restaurering, skötsel och förvaltning av naturmiljöer på land och i vatten. Den långa erfarenhet som finns uppbyggd inom Upplandsstiftelsen och det stora förtroendet som finns bland mark- och djurägare är mycket viktigt att värna och utveckla. De medel från länsstyrelsen för förvaltning som Upplandsstiftelsen fick ta del av under 2021 kommer förhoppningsvis även att ges under 2022.

Inom området naturvård kommer Upplandsstiftelsen att fortsätta arbetet med skogs- och våtmarker. Dels genom att se över de möjligheter som finns inom offentligt ägd mark, dels genom nya initiativ med större skogsföretag i regionen. Ambitionen är att få en större areal våt- och skogsmark frivilligt avsatt för naturvårdande insatser riktade mot biologisk mångfald som samtidigt är tillgängliga för besökare. Upplandsstiftelsen ska genom sin kompetens och genom sitt engagemang bidra till att utveckla förutsättningarna för ett ekonomisk och miljömässigt hållbart skogsbruk i regionen.

Upplandsstiftelsens uppdrag

Upplandsstiftelsen är, trots namnet, en ideell förening med länets kommuner och region som ägare och medlemmar. Finansieringen sker via en årsavgift från Region Uppsala samt olika projektfinansieringarna och övriga anslag från privata och offentliga aktörer.

Verksamhetens sker i ett nära samarbete med medlemmarna. Följande text återfinns i Region Uppsalas regionplan och budget för 2022–2024:

Det är viktigt att långsiktigt säkerställa biologiskt och rekreativt värdefulla områden och löpande skötsel av dessa marker. Upplandsstiftelsen arbetar tillsammans med markägare och olika aktörer i länet för att stärka den biologiska mångfalden i skog, vatten och våtmark samt i kulturlandskapet. Därför ska av Upplandsstiftelsen långsiktigt fredade och förvaldade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv öka.

Långsiktig inriktning

Följande långsiktiga inriktning har sedan tidigare prioriteras av Upplandsstiftelsens styrelse:

- Offensivt förebyggande folkhälsoarbete genom vistelse i naturen.
- Naturvård genom skydd av biologiskt värdefulla naturmarker samt konkreta åtgärder för att främja förutsättningarna för flora och fauna.
- Barn, ungdom och natur, särskilt naturskoleverksamhet.

Den långsiktiga inriktningen innebär ett fokus av verksamheten till:

- vardagsnära friluftsliv/folkhälsa,
- naturvård
- satsningar för barn och ungdom
- tillgängliga natur- och friluftsområden

Prioriteringar 2022

På samma sätt som under 2021 kommer Upplandsstiftelsen att under 2022 lägga fokus på vissa områden. Samtidigt är det viktigt att vi upprätthåller och utvecklar verksamheten inom alla områden. I budgeten föreslås att 300 tkr avsätts för att finansiera dessa satsningar.

För 2022 görs följande prioriteringar:

1. Under 2022 firar Upplandsstiftelsens 50 år jubileum. Detta kommer ske genom en mängd olika aktiviteter runt omkring i länet.
2. Det finns en stark friluftstrend i samhället och många har för första gången klivit ut i naturen under pandemin. Upplandsstiftelsen vill möta det ökade friluftsintrasset genom att sänka trösklarna för utomhusvistelse. En viktig del är att hålla en god och enhetlig standard på våra leder och naturområden.
3. Under 2021 har Upplandsstiftelsen tagit fram en kommunikationsstrategi. Denna strategi är ett underlag och grund för en utveckling av kommunikationsarbetet.
4. Upplandsstiftelsen ska under 2022 sätta extra fokus på att kommunicera om den biologiska mångfalden som gynnas i våra naturområden och i de naturvårdsprojekt vi arbetar med. Upplandsstiftelsen lyfter fram arter och livsmiljöer och förklarar varför vi arbetar med dessa och varför det behövs skydd och skötsel av natur samt restaurering i landskapet

Mål

De övergripande målsättningar indelade i naturområden, naturvård, anläggningar, friluftsliv och folkhälsa.

Naturområden:

Övergripande mål

Upplandsstiftelsens naturområden ska förvaltas på sådant sätt att de biologiska värdena bevaras och utvecklas. Naturområdena ska erbjuda attraktiva besöksmål för olika grupper av människor som vistas i naturen, med välfungerande besöksanordningar och information.

Delmål

- Det nya naturområdet Spökbacken prioriteras för skötselinsatser av hävdgynnade värden och iordningsställande av besöksanordningar.
 - Q1: På G
 - Q2:
 - Q3:
 - Q4:
- Förutsättningarna för hög biologisk mångfald ska stärkas i minst tre av Upplandsstiftelsens naturområden. Detta ska göras genom att ta fram en plan för genomförande samt följa upp effekt av åtgärder. Prioriterade områden är Kalmarnäs, Wikparken, Kallriga och Svanhusskogen. **Ingår i ansökan om förvaltningsmedel**
- Friluftsliv, tillgänglighet och information ska förstärkas i minst tre av Upplandsstiftelsens naturområden. Detta görs genom att arbeta gemensamt för att utveckla friluftsliv, tillgänglighet och information. Förslag på områden att prioritera är Aspbo, Broborg, Härjarö samt ev. Ängskär.
- Genomföra praktiska åtgärder och informationsinsatser kopplat till granbarkborre i de naturområden där det finns behov, exempelvis Fageruddsåsen, Härjarö, Örnsätraskogen och Pansarudden.
- Minst ytterligare ett naturområde tillgängliggörs för personer med funktionsnedsättning. Detta görs bland annat genom att anlägga hårdgjorda stigar, grillplatser, bänkar och bänkbord. Områdena tillgängliggörs även genom anpassad information på plats och digitalt. Områden som kan prioriteras under året är Lingnåre, Källarberget samt Ånge.

Naturvård:

Övergripande mål

Åtgärdsinriktat naturvårdsarbete ska bedrivas utanför Upplandsstiftelsens naturområden i samverkan med markägare m.fl. i syfte att främja naturliga och hållbara ekosystem samt hög biologisk mångfald.

Delmål

- Verka för att arealen skyddad natur ökar i länet.
- 70 hektar nya naturbetesmarker i länet ska ha restaurerats och stängslats.
- Åtgärder för de hotade arterna väddnätfjäril, fältveronika, mnemosynefjäril och gölgroda (ansvarsarter för länet) prioriteras under året.
- Ta fram en plan för anpassat bete som gynnar hotade arter i våra naturområden, och i särskilda projektområden.
- Ta fram en skrift om Roslagshagar som fyller 20 år under 2022 med information om projektets erfarenheter riktat till beslutsfattare.
- Rikta särskilt fokus på arbete för att restaurera lövskogsmiljöer i US naturområden samt i landskapet som helhet. Arbetet omfattar planer, analys och konkreta åtgärder, i samverkan med markägare och finansiärer (WWF).
- Genomföra restaureringsåtgärder i Hargsåns avrinningsområde som gynnar den biologiska mångfalden i flera av områdets akvatiska miljöer samt följa upp redan genomförda åtgärder i vattendraget och angränsade kustområde.
- Genom informationsinsatser till barn och ungdomar sprida kunskaper om olika fiskarter, deras livsvillkor samt betydelsen av fungerande akvatiska ekosystem

Anläggningar:

Övergripande mål:

Upplandsstiftelsens byggnader och anläggningar (Rävstens stugby, Ängskärs Havscamping och Rullsands havsbad och camping) ska förvaltas på ett miljövänligt och energimässigt effektivt sätt och utgöra en god resurs för friluftsliv och naturvård. Alla besökare ska känna sig välkomna till våra anläggningar oavsett rörelseförmåga eller funktionsnedsättningar.

Delmål

- Besökare till våra anläggningar och uthyrningsstugor ska ha tillgång till digital eller fysisk information om tillgänglighet, natur och friluftsliv i närområdet.

Friluftsliv, folkhälsa, barn och ungdom samt Upplandsleden

Övergripande mål

Alla har möjlighet att ta del av länets natur. Naturen utgör en positiv resurs för folkhälsan i vårt län. I samverkan med kommuner och/eller föreningar stöttar och vägleder vi ut i naturen. Vi riktar oss både mot den breda allmänheten och mot grupper i länet som har svårare att komma ut i naturen själva.

Använda utomhuspedagogik som arbetssätt för att stimulera lärande i utomhusmiljön för att främja fysisk aktivitet, kreativitet och öka naturkänslan hos barn och unga.

- En god och enhetlig standard på rastplatser, markeringar, vägvisning, spänger och skötsel av Upplandsleden.

- Ge seniorer möjlighet till naturbesök genom att ytterligare fem träffpunkter/ seniorboenden/ mötesplatser för äldre har regelbunden uteaktivitet.
- Förenkla för Öppna förskolor och förskolor att vara ute genom att ta fram och sprida en manual för start av Öppen förskoleverksamhet utomhus
- Genomföra aktiviteter riktade mot personer med utländsk bakgrund med målet att deltagarna får ökad kunskap om natur och friluftsliv.
- Stimulera till lärande i utomhusmiljön genom att erbjuda fortbildning i utomhuspedagogik för pedagoger i länet vid minst sex tillfällen.
- Bjuda in nya vandrare till Upplandsleden genom att en publik aktivitet genomförs längs Upplandsleden tillsammans med varje kommun. Aktiviteterna ska vara enkla och passa även för personer som inte har så stor erfarenhet av natur och friluftsliv.
- Ge förutsättningar för goda naturupplevelser genom att höja standarden i 10 av länets Smultronställen i naturen och upprätta skötselplan.

Kommunikation

Övergripande mål

Att öka kännedomen om Upplandsstiftelsen hos den breda allmänheten.

Att öka kännedomen om vår biologiska mångfald och varför den är viktig.

Att nå allmänheten med information om besöksmål, leder och anläggningar i naturen.

Att föra ut målgruppsinriktad information om besöksmål i naturen i all vår verksamhet.

Delmål

- 50-årsfirandet Genomföra publika naturaktiviteter för glädje, för ökad kännedom om Upplandsstiftelsen och för att stärka naturintresset.
- Sätta extra fokus på att kommunicera om den biologiska mångfalden som gynnas i våra naturområden och i de naturvårdsprojekt vi arbetar med
- Öka kännedomen om Naturkartan hos den breda allmänheten, t ex genom annonsering.
- Nå deltagare i våra verksamheter med målgruppsinriktad information om naturen.
- Samordning och spridning av Utflyktsprogrammet för naturen.

Budget 2022

Förutsättningarna för budget 2022 är en uppräknig av årsavgiften om 1,1 % motsvarande 236 tkr. Denna summa motsvarar i stort sett den beräknade löneökningen för 2022.

Projektverksamheten ger ett underskott under 2022 på grund av att vi tar i anspråk tidigare års resultatförda överskott från projektverksamheten.

Förslag på budget för 2022

Verksamhet	Budget exkl projekt	Budget årsavgiften uppräknat med 1,1 %	Projekt	Summa Budget
	2021	2022	2022	2022
Intäkter				
Årsavgifter	21 425	21 661		21 661
Hyror och arrenden	1 700	1 700		1 700
Externa intäkter (projekt)			5 400	5 400
Övriga intäkter	1 452	1 500		1 500
Summa intäkter	24 577	24 961	5 400	30 261
Kostnader				
Kansli & gemensamt	-7 472	-7 000	0	-6 900
Förtroendevalda	-524	-550	0	-550
Anläggningar	-3 388	-3 400	0	-3 400
Naturområden skötsel	-3 808	-3 800	-200	-4 100
Naturvård	-4 521	-5 300	-4 300	-9 600
Friluftsliv	-4 314	-4 400	-1 700	-6 100
Satsningar enl. verksamhetsplanens prioriteringar	-400	-300	0	-300
Summa kostnader	-24 426	-24 750	-6 200	-30 950
Årets resultat	150	211	-800	-689

Budget anläggningar och byggnader

Förslag budget underhåll 2022

Objekt	Budget tkr	Exempel på budgetposter
Övergripande	64	Försäkringar
Rävstens stugby	173	Underhåll trädstugor, Kalle & Klara samt borttagning äldre dass.
Ängskärs Havscamping	360	Strandskötsel, renovering stugor och underhåll receptions-/restaurangbyggnad.
Rullsands Havsbad och Camping	528	Strandskötsel, underhåll servicehus rullcamping och receptionsbyggnad, borttagning äldre minigolfbana.
Övriga objekt	260	Elåtgärder Källarberget, underhåll Björn, Båtfors och Källarberget.
TOTALT	1385	

Förslag budget investeringar 2022

Objekt	Budget tkr	Åtgärd
Ängskärs Havscamping	120	Nya pentry i uthyrningsstugor
Rullsands havsbad och camping	(150)	Borttagning minigolfbana och ersättning med cykellekpark. Diskussion på kommande anläggningsråd.
Björn	500	Renovering hamn/brygga. Tierps kommun medfinansierar med 400 tkr.
Idö lada	120	Renovering stomme, fasad och tak. Bidrag från Länsstyrelsen/landsbygdsprogrammet. Budget avser medfinansiering.
TOTALT	740 (890)	

Redan beslutade investeringar som ej är slutförda ännu

Objekt	Budget tkr	Åtgärd
Rävstens stugby	300	Nya kök i trädstugor, åtgärder urinavdunstning
Ängskärs Havscamping	120	Ny avloppsanläggning
Övriga objekt	1 150	Takbyte båtforstorpet, upprustning Ängskärs djuphamn (1 mkr)
TOTALT	1570	